Psykososiaalinen tuki ja henkinen kriisinkestävyys

Pelastuspalveluseminaari 34

22.10.2026

Valmisteltu yhteistyössä Minna Tuomenharjun (SPR) kanssa

Nina Vaahtera, Psykososiaalisen tuen valtakunnallisen valmiuden koordinaattori

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, Sosiaali- ja kriisipäivystyspalvelut

Mitä psykososiaalinen tuki on?

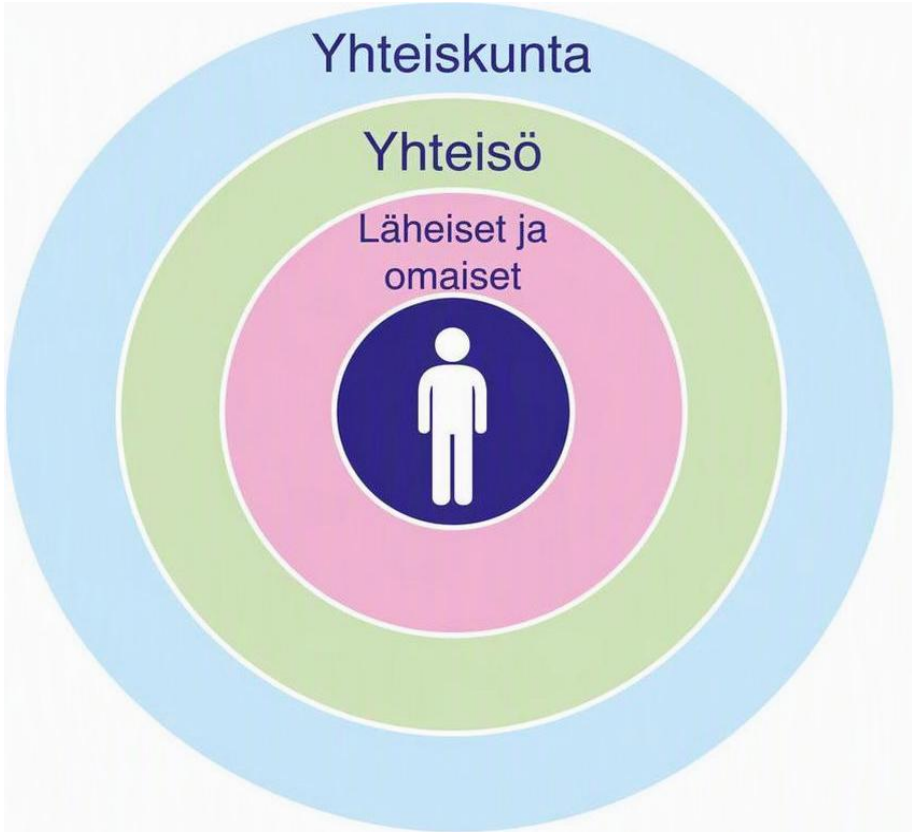

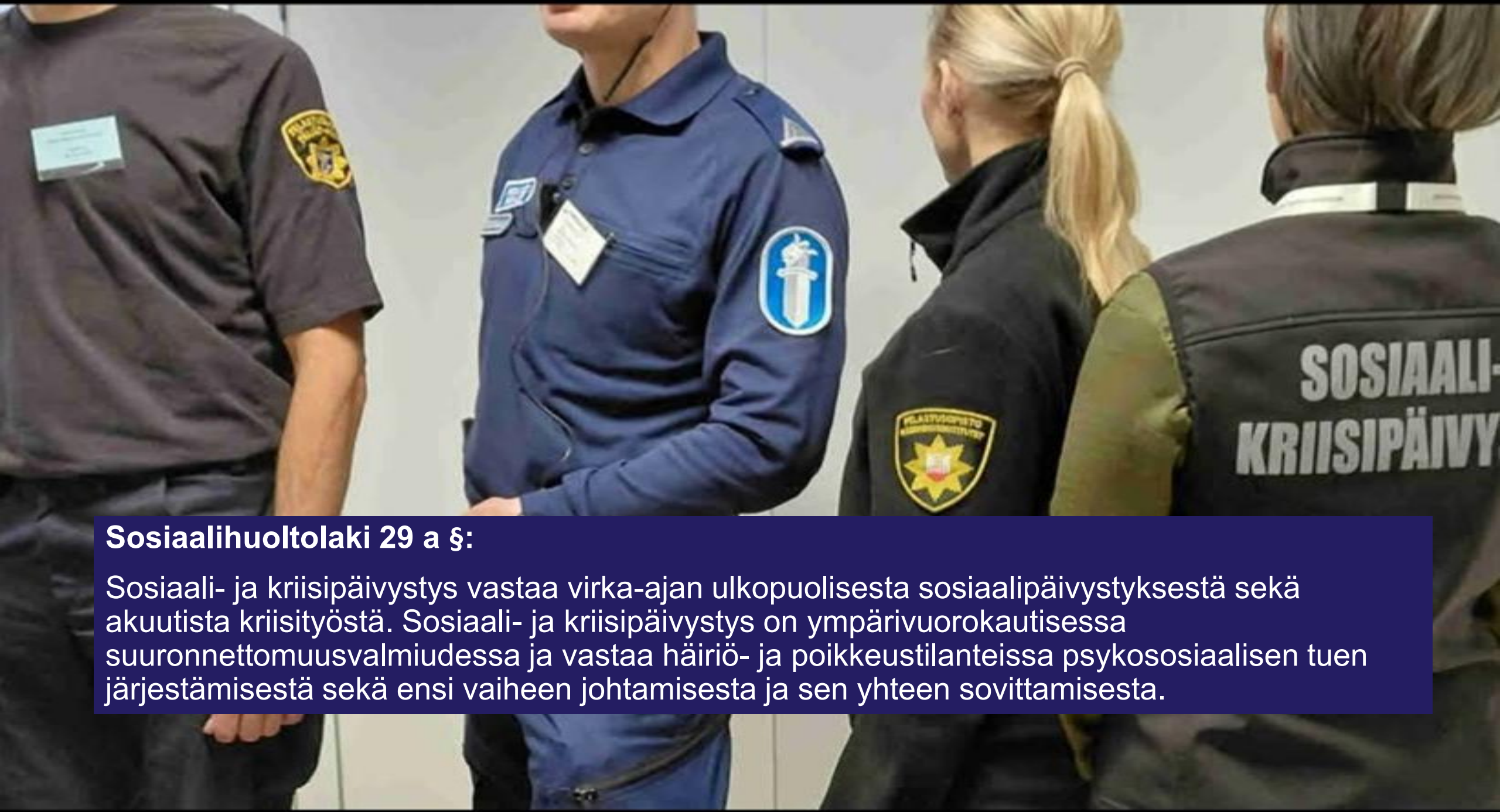
Kuva: Copilot 2026

Psykososiaalisen tuen palvelut henkisen kriisinkestävyyden vahvistajana

- Psykososiaalisen tuen järjestämiseen vaikuttaa tilannekuva ja tilannetietoisuus
  - Osallisten ja altistuneiden henkilöiden määrä
  - Tilanteen laajuus ja sen saama julkisuus sekä huomio
  - Tapahtuman erityispiirteet ja kesto
  - Resurssien ja tavanomaisen johtamisrakenteen riittämättömyys

- Tuen järjestämisessä, koordinoimisessa ja johtamisessa korostuvat
  - Moniviranomais- ja toimijayhteistyö
  - Viestinnän rooli eri tasoilla ja eri organisaatioissa
  - Yhteiset toimintamallit ja -suunnitelmat, tukipyynnöt
  - Toisten työn, tehtävän ja voimavarojen tunnistaminen sekä tunteminen
  - Auttajien jaksaminen

Sosiaalihuoltolaki 29 a §:

Sosiaali- ja kriisipäivystys vastaa virka-ajan ulkopuolisesta sosiaalipäivystyksestä sekä akuutista kriisityöstä. Sosiaali- ja kriisipäivystys on ympärivuorokautisessa suuronnettomuusvalmiudessa ja vastaa häiriö- ja poikkeustilanteissa psykososiaalisen tuen järjestämisestä sekä ensi vaiheen johtamisesta ja sen yhteen sovittamisesta.

Evakuointikeskus

- Valmiussuunnitelmissa on määritelty tarvittaessa käyttöön otettavat evakuointi- ja kriisikeskustilat sekä niiden kapasiteetti.
- Evakuointikeskuksen tarkoituksena on koota evakuoitavat ihmiset yhteen.
- Keskuksessa työskentelevien yhteisenä tavoitteena on antaa ihmisille psykososiaalista tukea (suojaa, tukea ja tietoa).
- Tiedottamisen tärkeys korostuu keskuksessa ja keskuksesta ulospäin muille tarvittaville tahoille.

Evakuointikeskuksen ydintoiminnot

Tavoitteena on ihmisen perustarpeiden täyttäminen ja turvallisuuden tunteen lisääminen

Rekisteröinti/ Opastus

Ihmisten kohtaaminen, psykososiaalinen tuki

Tuen tarpeen arviointi

Perustarpeista huolehtiminen

Tiedottaminen

Evakuointikeskuksen tilatarpeet

Tavoitteena on huomioida ihmisten erilaiset tarpeet, tilavalmiudet sekä logistiset tarpeet

Johtokeskustila

Yhteinen tila/ Ruokailu

Ensiapupiste

WC ja peseytymistilat

Lapsiystävällinen tila

Lepohuone

Hiljainen tila

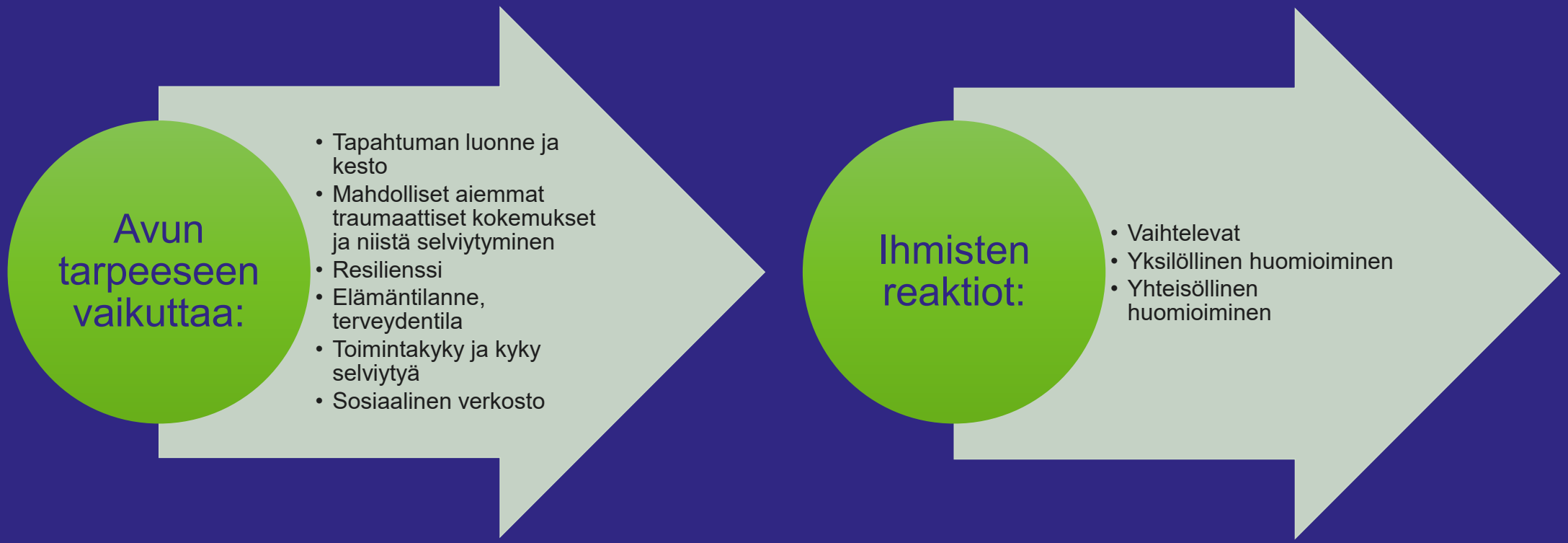

Arjen jatkuminen

Auttajien tila/ Huolto

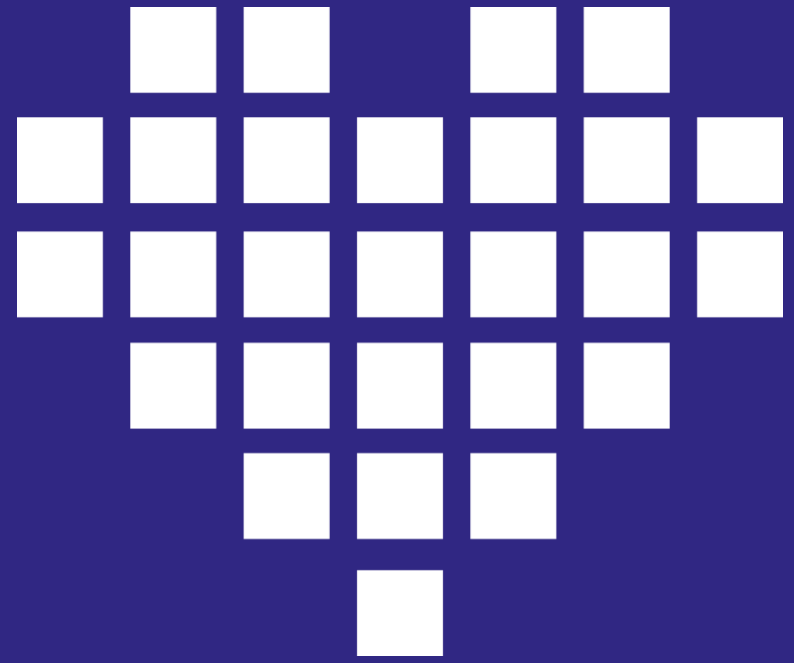
Ihmisten kohtaaminen kriisitilanteessa

Psykologisen ensiavun periaatteet katastrofien yhteydessä (Käypä hoito suositus 2020)

Huolehdi ihmisen perustarpeista (ruoka, suoja, kiireellinen lääketieteellinen hoito)	Kuuntele ihmisiä, jotka haluavat jakaa kokemuksiaan ja tunteitaan	Pyri olemaan ystävällinen ja empaattinen	Välitä mahdollisimman tarkkaa tietoa onnettomuudesta
Pyri saamaan yhteys läheisiin	Pidä perheenjäsenet yhdessä aina kun se on mahdollista	Anna käytännön neuvoja, kuinka huolehtia itsestään	Kannusta ihmisiä huolehtimaan itse itsestään

Kiitos!

Yhteystiedot:
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Sosiaali- ja kriisipäivystyspalvelut
Asiakasnumero +358941915800

Nina Vaahtera, Psykososiaalisen tuen valtakunnallisen valmiuden koordinaattori
nina.vaahtera@vakehyva.fi
tel. +358400684538